

Voorbeelden directiebeoordeling energiemanagementsysteem

Als MJA3-deelnemer bent u verplicht om te beschikken over een energiemanagementsysteem (energiezorgsysteem).

De directie beoordeelt ieder jaar het energiemanagementsysteem van uw organisatie om er voor te **zorgen dat het systeem goed blijft werken en stelt daarvoor een 'directiebeoordeling' (management review)** op. De directiebeoordelingen moet u als bijlage in het e-MJV plaatsen.

Om u daarbij te helpen is er een directiebeoordeling sjabloon en staan hieronder twee voorbeelden van een directiebeoordeling over het energiemanagementsysteem (EMS). Uit de beoordeling moet duidelijk blijken dat uw directie actief met energiezorg bezig is en dit ook in de toekomst zal blijven.

In voorbeeld 1 komt de zwarte tekst 1-op-1 uit de handreiking EEP2017-2020. Voorbeeld 2 is een alternatieve manier van rapporteren. De cursieve tekst in groen geeft u een idee hoe een directiebeoordeling er uit kan zien.

Veel MJA3-deelnemers hebben een directiebeoordeling waar mogelijk bedrijfsgeheimencijfers in staan. Onderstaande voorbeelden kunnen u helpen de relevante teksten uit uw milieu-/managementsystemen te filteren en te rapporteren als 'Directiebeoordeling energiemanagementsysteem'.

De directiebeoordeling moet ondertekend te worden door een directielid.

Voorbeeld 1 van een directiebeoordeling

Bedrijf: Voorbeeld bedrijf 1
Betreft: Directiebeoordeling / Management review energiemanagementsysteem
Datum: 15-03-2019
Naam: mevrouw / de heer verantwoordelijk directeur

Ondertekening .....

De input:

(De input voor de directiebeoordeling Energiemanagementsysteem (EMS) moet bestaan uit de volgende punten:)

a. Vervolgacties van vorige directiebeoordelingen energiemanagementsysteem:

De acties uit de directiebeoordeling van 2017 zijn als volgt uitgevoerd:

Actiepunt 2018-1: Achterstand bij het onderzoek naar de bouwvergunning is weggewerkt. Gemeente is aan zet. Actiepunt 2018-1 is wel afgerond echter kunnen de maatregelen uit het Energie-efficiëntieplan (EEP) pas uitgevoerd worden als de vergunning is afgegeven.

Actiepunt 2018-5: De nieuwe elektriciteitsmeters bij de zekere maatregel 4 (zie EEP 2017-2020) zijn niet voldoende uit te lezen. De software moet aangepast worden. Door gebrek aan tijd bij externe installatiebureaus is deze actie nog niet uitgevoerd. Actiepunt 2018-5 blijft actueel.

Overige actiepunten voor 2018- (2, 3, 4 en 6) uit Directiebeoordeling over 2017 zijn afgerond.

- b. Beoordeling van het energiebeleid:
We voldoen aan de wettelijk gestelde eisen voor energiezorg/energiebeleid in de Wet milieubeheer. Er is rekening gehouden met de recent gepubliceerde Erkende Maatregelenlijsten van onze bedrijfstak.
- c. Beoordeling van de energieprestaties en de daarmee samenhangende Energie Prestatie Indicatoren (EnPI's):
In het e-MJV wordt de ontwikkeling van de energie-efficiëntie gevolgd. Veranderingen in de energie-efficiëntie zijn afdoende verklaard. Er is geen reden om de EnPI's aan te passen. Onze energieprestatie is in lijn met de verwachting zoals in het EEP staat.
- d. Resultaten van de beoordeling van naleving van wettelijke eisen en veranderingen in wettelijke en andere eisen? en die de organisatie onderschrijft:
Uit de interne audit is gebleken dat we voldoen aan de wettelijk gestelde eisen voor energiezorg/energiebeleid in de Wet milieubeheer. Er is in 2018 geen controlebezoek van het bevoegd gezag geweest.
- e. De mate waarin energiedoelstellingen en -taakstellingen zijn gehaald:
De productie is binnen het beschikbare energiebudget gerealiseerd. Er is geen overschrijding van het aantal GJ/ton productie.
- f. Auditresultaten van het EMS:
In de interne audit van (over) 2018 zijn geen opmerkingen gemaakt over het EMS. Het EMS functioneert zoals bedoeld en er zijn geen verbeteringen ten aanzien van het systeem geëist.
- g. De status van corrigerende en preventieve maatregelen:
Volgens planning zijn er 2 extra interne audits uitgevoerd om het EMS beter te laten aansluiten op de praktijk op de werkvloer. Door deze extra audits is een knelpunt (wachten op goedkeuring reparatie perslucht lekkage) opgelost en energieverstopping verminderd.
- h. De verwachte energieprestaties voor de volgende periode:
Zie EEP 2017-2020. De zekere energiebesparende maatregelen voor 2017 en 2018 uit het EEP 2017-2020 zijn uitgevoerd. Een extern adviseur is ingeschakeld voor onderzoek naar het wegnemen van de voorwaarde (belemmeringen) bij voorwaardelijke maatregelen. Door het hoger uitvallen van de aannemerskosten voor de ... maatregelen is er onvoldoende budget gereserveerd voor de nog openstaande maatregelen in EEP 2017-2020. Zodra het budget beschikbaar komt kunnen we voldoen aan onze EEP afspraken. De terugverdientijden van de energiebesparende maatregelen zijn niet veranderd.
- i. Aanbevelingen voor verbetering:
Kantoorpersoneel betrekken bij interne-energieaudits op de werkvloer en onze productiemedewerkers betrekken bij interne-energieaudits van onze kantoorafdelingen.

De output:

(Beslissingen en acties aangaande veranderingen en nieuwe doelstellingen. De output van de directiebeoordeling Energiezorg moet bestaan uit de besluiten of maatregelen met betrekking tot onderstaande punten)

- a. Veranderingen in de energieprestaties van de organisatie.
*Wij verwachten dat de bouwvergunning voor een grote aanpassing in het bedrijf in 2019 afgegeven zal worden en de energiebesparingsmaatregelen uitgevoerd kunnen worden.
Zie de betreffende voorwaardelijke maatregel in ons EEP 2017-2020.*
- b. Wijzigingen in het energiebeleid.
Geen.

c. Wijzigingen in de Energie prestatie indicatoren.

Geen.

d. Wijzigingen in doelstellingen, taakstellingen of andere elementen van het EMS, overeenkomstig de verbintenis van de organisatie tot continue verbetering.

Actiepunt 2018-xyz: Actiepunten uit vorige jaren die nog actueel zijn ook opsommen

Actiepunt 2019-1: Interne audits met gemengde teams kantoor-productievloer.

Actiepunt 2019-2: Er dient extra aandacht te komen voor de wetsaanpassingen m.b.t. de Informatieplicht en/of EED-auditplicht. Omdat het MJA3 convenant eindigt op 31 december 2020 moeten we aan de Informatieplicht gaan voldoen én uitzoeken of we EED-auditplichtig zijn. Dit wordt een 4 jaarlijkse update die in het energiezorgsysteem geborgd gaat worden.

e. Wijzigingen in de toewijzing van middelen.

Actiepunt 2019-3: Volledige budget voor 2019 moet nog door aandeelhouder worden vrijgegeven.

Actiepunt 2019-4: Er wordt een budget vrijgemaakt voor een aanvullende maatregel die op de Erkende Maatregelenlijst staat voor onze bedrijfstak.

Ondertekenen kan onderaan of bovenaan dit document.

Voorbeeld 2 van een directiebeoordeling

Bedrijf: Voorbeeld bedrijf 2

Betreft: Directiebeoordeling / Management review energiemanagementsysteem

Datum: 16-03-2019

Naam: mevrouw / de heer verantwoordelijk directeur

Ondertekening .....

Energiebeleid (Algemene richting gehele onderneming m.b.t. energie)

- Conclusies over het afgelopen jaar.

Informatie over de naleving van het eigen energiebeleid over het afgelopen jaar. B.v. aan welke onderdelen van het energiebeleid heeft men zich gehouden? Welke onderdelen van het eigen energiebeleid zijn niet nagevolgd?

- Hoe luidt het energiebeleid voor de komende periode?

Energieprestaties (kwantificeerbare zaken)

- Realisatie over het afgelopen jaar – de energieprestatie van de onderneming.

*Dit is kwantitatieve informatie die in termen van Energie Efficiëntie Index (EEI) of **Energie Prestatie indicatoren (EPI's) wordt weergegeven.***

• In principe kan volstaan worden met een of twee zinnen. Het is geen herhaling van een monitoringverslag, waarin ook de oorzaak wordt aangegeven.

Denk aan: De energiebesparingsdoelstelling van vorig jaar was 1,5%. Er is 1,2% gehaald. of Het specifieke energieverbruik is afgenomen van 4,0 GJ/ton naar 3,8 GJ/ton. De doelstelling was 2,85 GJ/ton.

- Doelstellingen voor het komende jaar.

Ook dit is kwantitatieve informatie. Het moet duidelijk zijn wat de doelstellingen voor de komende periode zijn. Denk aan: De doelstellingen blijven ongewijzigd. Beter is een kwantitatieve doelstelling. BV De doelstelling van 2,85 GJ/ton blijft ongewijzigd.

Energiemanagement (een kwalitatieve beschouwing)

- De mate van realisatie van de vorig jaar voorgenomen acties m.b.t. het zorgsysteem.
Het gaat hier niet om kwantitatieve informatie zoals de behaalde efficiency verbetering, maar om de organisatie binnen de onderneming rondom het onderwerp energie.
Voorbeeld: Actiepunt 2018-9: De maandelijkse energierapportage aan het MT werd 3 keer niet in het MT besproken. Actiepunt 2018-9 is voor 75% uitgevoerd. Verbeterpunt 2018-9 blijft actueel.
- Beoordeling van het Energiemanagement over het afgelopen jaar.
Dit onderdeel gaat over de werking van het energiemanagementsysteem in de organisatie. Het gaat niet over het beleid en niet over de bereikte doelen. De directiebeoordeling moet aangeven in hoeverre het energiemanagementsysteem voldoet.
Voorbeeld: Gebleken is dat de operators onvoldoende getraind zijn om op een energiezuinige manier met de machines om te gaan. De aanwezige (energiezorg-)handleidingen voldoen niet.
Voorbeeld: In de team overleggen komt minder dan 1 keer per maand energie-efficiëntie als gespreksonderwerp aan bod, terwijl dat wel in het energiemanagementsysteem is opgenomen.
- Voorgenomen verbeteringen voor het zorgsysteem voor volgend jaar.
Als het energiemanagementsysteem niet voldoet moet de onderneming aangeven wat er aan het zorgsysteem wordt aangepast om de situatie te corrigeren.
Voorbeeld: Operators krijgen een cursus om energiezuinig te werken. De handleidingen worden samen met de operators herschreven en jaarlijks bijgehouden. Bij een volgende interne-audit zal worden gecontroleerd of deze aanpak werkt.
Voorbeeld: We zorgen er voor dat energie-efficiëntie minstens 1 keer per maand op de agenda van het teamoverleg staat.
Voorbeeld: Het MT bespreekt energie-efficiëntie maandelijks.
Voorbeeld: Actiepunt 2019-nr: Er dient extra aandacht te komen voor de wetsaanpassingen m.b.t. de Informatieplicht en EED-auditplicht. Omdat het MJA3 convenant eindigt op 31 december 2020 moeten we aan de Informatieplicht gaan voldoen én uitzoeken of we EED-audit-plichtig zijn. Dit wordt een 4 jaarlijkse update die in het energiezorgsysteem geborgd gaat worden.

Ondertekenen kan onderaan of bovenaan dit document.

COLOFON

Dit is een publicatie van:

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland
MJA3/MEE Programma

KlantContact:

Telefoon: 088 042 42 42

Email: klantcontact@rvo.nl

www.rvo.nl/mja / www.rvo.nl/mee

© Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO.nl) stimuleert duurzaam, agrarisch, innovatief en internationaal ondernemen. Met subsidies, het vinden van zakenpartners, kennis en het voldoen aan wet- en regelgeving. RVO.nl werkt in opdracht van ministeries en de Europese Unie.

RVO.nl is onderdeel van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat.